

Cashback la POS, o posibila alternativa la bancomate?

De o maniera poate contraintuitiva, condițiile de criza ar putea duce la accelerarea adoptarii unor soluții inovatoare, prin folosirea intensiva a tehnologiei pentru a raspunde problemelor ridicate de limitarea posibilității de deplasare a populației în contextul temerilor privind riscurile de contaminare. În contextul impus de situația fara precedent a pandemiei de COVID-19, multe întrebări se ridică atât la nivelul sectorului financiar-bancar, cât și în rândul populației, în ceea ce privește continuarea normala a activității bancare. Pentru a preîntâmpina eventualele dificultăți în prestarea de servicii financiare, atât Banca Națională a României, cât și bancile de pe piața din România lucrează pentru găsirea de soluții și asigurarea unei funcționalități normale a operațiunilor.

Chiar și în contextul îndemnului la folosirea cu precadere a mijloacelor de plata electronice, bancile vor avea în continuare de gestionat modalitatea de alimentare constanta a bancomatelor. Banca Națională a României a afirmat recent prin purtătorul sau de cuvânt ca nu recomandă populației să aglomereze bancomatele pe un fundal de panica, asigurând ca nu există o problema de lichiditate. Chiar și în această situație, în vederea pregătirii sectorului financiar în vreme de COVID-19, bancile pot avea în vedere și unele sistemele alternative de punere la dispoziție a numerarului către clienți, care beneficiază de flexibilitatea atât de mult căutată în acest context.

Care este soluția?

O soluție poate veni de la un act normativ prea puțin utilizat de-a lungul timpului, dar care în această situație poate oferi o masura complementara de distribuție de numerar, fara aglomerarea bancomatelor. OUG 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plata permite posibilitatea retragerii de numerar de la comercianții care utilizează terminale POS pentru acceptarea ca mijloc de plata a cardurilor de debit/credit.

Cum funcționează?

Cashback-ul sau „avansul în numerar”, așa cum este definit de OUG 193/2002, reprezintă un serviciu care poate fi oferit de către comercianții clienților săi, permițându-le acestora, alături de plata bunurilor/serviciilor achiziționate, să retragă prin intermediul terminalelor POS și o suma de bani de pe cardul folosit în momentul plății. În alte cuvinte, oamenii vor putea plăti cu cardul la POS, iar în schimb vor primi de la comercianții cash din disponibilul de numerar existent în casa.

Cum poate fi implementat sistemul de cashback?

Comercianții pot oferi acest serviciu prin intermediul unei instituții acceptante, în viziunea legii acestea

reprezentând o instituție de credit sau un IFN care ofera comercianților servicii de acceptare la plata a cardurilor în baza unui contract încheiat în prealabil între cele doua entități.

În practica, avansul în numerar ar urma sa fie oferit titularului de card odata cu plata altor bunuri/servicii achiziționate de la comerciant, în limita a 200 de lei și a disponibilităților din casieria comerciantului.

Titularul de card va primi în urma tranzacției o chitanța pe care se va evidenția în mod distinct, alături de bunurile și/sau serviciile achiziționate, avansul în numerar acordat.

Care sunt condițiile impuse de legislație?

Între instituția acceptanta și comerciantul dispus sa ofere serviciul de avans în numerar este necesar sa existe o relație contractuală. OUG 193/2002 prevede ca cele doua entități trebuie sa agreeze în principal:

- schimburile de informații necesare pentru funcționarea corespunzătoare a sistemului de avansuri în numerar la POS;
- cheltuielile cu administrarea și operarea terminalelor de plata;
- comisioanele aferente tranzacțiilor;
- condițiile de furnizare a avansului în numerar.

Pe lângă orice alte condiții suplimentare pe care instituția acceptanta și comerciantul le pot agreea, OUG 193/2002 prevede ca serviciul de avans în numerar trebuie furnizat cu respectarea următorilor parametri:

- avansul în numerar este eliberat odata cu inițierea unei operațiuni de plata la terminalul POS al comerciantului;
- avansul în numerar nu poate depăși 200 de lei;
- comisionul perceput de comerciant de la titularul cardului nu poate depăși 1% din valoarea avansului acordat;
- comerciantul trebuie sa afișeze vizibil informațiile privind acordarea acestui serviciu, precum și costurile acestuia.

Care sunt posibilele dificultăți?

OUG 193/2002 limiteaza posibilitatea acordării serviciului de cashback la POS la (i) persoanele juridice care desfășoara activități de comerț cu amanuntul și cu ridicata, precum și cele care desfășoara activități de prestări de servicii, care realizeaza anual o cifra de afaceri mai mare de 50.000 euro în echivalent lei și (ii) operatorii economici furnizori de servicii de utilitate publică, precum și instituțiile publice care încaseaza impozite, taxe, amenzi, dobânzi, penalități de întârziere, penalități și alte obligații de plata. Limitarea posibilității de a oferi astfel de servicii vine mai degraba dintr-o chestiune de tehnica legislativă și nu este în linie cu scopul reglementării, care a fost sa transforme POS-urile în bancomate pentru cei care nu au în apropiere un ATM, drept urmare ar putea fi avuta în vedere modificarea legislației în scopul permiterii aplicării serviciului de cashback pe o scara mult mai largă.

Concluzii

Deși până acum implementarea unor mecanisme de cashback la POS între instituții de credit și comercianți a fost rară, în contextul actual e posibil sa asistăm la relansarea unei astfel de soluții. Utilizând OUG 193/2002, instituțiile de credit pot oferi clienților (prin intermediul comercianților) o modalitate mai flexibilă și la îndemână pentru retragerea de numerar, transformând POS-urile în bancomate și evitând astfel posibile cozi sau asigurând o alternativă în cazul unei posibilități logistice mai greoaie de alimentare a bancomatelor pe fundal de COVID-19.

Implementarea unui astfel de mecanism poate avea o raspândire și un impact considerabil, având în vedere ca, potrivit ultimelor date publicate de BNR, numarul total de bancomate la nivel național la finalul anului 2019 era de 10.531, în timp ce numarul terminalelor POS era de aproximativ 230.000.